

HORNINY, MINERÁLY - opakování

ÚKOL 1: *Doplňte do textu vhodná slova.*

1. Sůl získáváme ..... mořské vody v solinách.
2. Průhledný křemen nazýváme .....
3. Železo získáváme ..... železné rudy ve vysokých pecích.
4. Mramor vznikl přeměnou ..... (název horniny).
5. Skalní města jsou útvary vytvořené z ..... (název horniny).
6. Hnědé uhlí těžíme v ..... dolech.
7. Ropa se po moři přepravuje v ..... (název speciálních lodí).
8. Každý stát má svůj státní poklad uložený v podobě cihel ze ..... (název minerálu).
9. Minerály, které obsahují kov, nazýváme .....
10. Z ropy se vyrábí ..... a ..... (paliva pro automobily).

ÚKOL 2: *Jsou tato tvrzení pravdivá, nebo ne? Zaškrtněte A jako ano, N pro nepravdu.*

1. Horniny jsou složeny z jednoho nebo více minerálů.	A	N
2. Ocel je upravené železo.	A	N
3. Zlato se používá také k výrobě zrcadel.	A	N
4. Stříbro se používá k výrobě elektronických součástek nebo při úpravě vody.	A	N
5. Hnědě zbarvená odrůda křemene se jmenuje jehněda.	A	N
6. Krásně vybroušený křišťál se nazývá briliant.	A	N
7. Žula obsahuje křemen, čedič a slídu.	A	N
8. Žula se používá k výrobě dlažebních kostek, pomníků, obkladů apod.	A	N
9. Pískovec patří mezi rozšířené vyvřelé horniny.	A	N
10. Vápenec vznikl na dně pravěkých moří ze zbytků odumřelých živočichů.	A	N
11. Mramor je oblíbený okrasný materiál (např. sochy).	A	N
12. Černé uhlí je starší než hnědé uhlí.	A	N
13. Spalováním uhlí se vyrábí elektřina nebo teplo.	A	N
14. Minerály s obsahem kovu nazýváme rudy.	A	N

ÚKOL 3: Dělení hornin podle jejich vzniku – napište názvy jednotlivých skupin.

Horniny dělíme na:

- a) .....
(vznikly rozpadem starších hornin a jejich sedimentací např. na dně pravěkých moří)
- b) .....
(vznikly ztuhnutím roztavené hmoty pocházející z hlubin Země)
- c) .....
(některé horniny se znovu dostaly do hlubin Země, kde na ně působily vysoké teploty a tlak)

ÚKOL 4: Vyluštěte křížovku.

1. Jsem nerost a jsem součástí písku. Používám se na výrobu skla a jmenuji se:
2. Žlutá, pískovec, vápenec a uhlí. Jedním slovem se nazývám:
3. Jsem uhlí a těžím se na Mostecku. Barvu mám:
4. Jsem hornina, z které se vyrábí vápno a cement. Jmenuji se:
5. Jmenuji se živec a jsem tvrdý nerost. Používám se na výrobu:
6. Je ze mě dlažební kostka a skládám se ze tří nerostů. Jmenuji se:
7. Jsem nerost, který si často sypeš do jídla, aby ti chutnalo a jmenuji se:
8. Jsem používán ve stavebnictví, tesají se ze mě sochy. Jmenuji se:
9. Jsem nerost a umím ovládat magnetickou střelku. Jmenuji se:
10. Jsem nerost a používám se jako přísada do porcelánu. Jmenuji se:
11. Jsem uhlí a najdeš mě na Ostravsku. Jakou mám barvu:

